

1913 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1913

2.1.1913

Silvestrovský koncert v obecním hostinci byl mizerný. Kolik disharmonii a rámusu muzikanti dávali k lepšimu, to se nedá vyjádřit slovy. Jednoduše hrůza.

Hráč na křídlovku, Čech ze Svin, fanatik, kontrolor nemocenské pokladny, jehož zásluhou náš doktor prohrál proces a tím 400 korun, byl nejhluchnější.

Novoroční projev přednesl opojený Christina **Mayer**. Byl tak špatný jako ta hudba. Pak jsme byli u **Schimaka**. Tam to bylo velmi útulné a k Novému roku promluvil Emil a jako vždy řečnický obratně a mělo to spád.

11.1.1913

Na Nový rok kousl stavěcí pes řed. **Branda** syna hostinského **Hoffelnera** v **Anderlově** kuchyni. Četnictvo podalo oznámení, byly zaznamenány výpovědi svědků a bude proces v Nových Hradech. Závěr je: platit! **Brand** je na nějaké osoby naštvaný, tedy i na doktora, protože chlapci ránu zavázal a nařídil mu klid na lůžku.

Herlinger je navztekaný, protože podle jeho názoru bude kontumace prodloužena. Christian **Mayer** proto, že ten spratek ječel a držkoval.

Brand vystoupil ze všech spolků a věnuje svoji přízeň už jenom nám. Drahé matce to vůbec není milé, protože nás obtěžují svými návštěvami, což se mi také nelíbí.

1913 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1913

2.1.1913

Das Sylvesterkonzert im Gemeindegasthof war miserabel. Was die Musikanten an Misstönen, Disharmonien und Lärm zum Besten gaben, kann man mit Worten nicht beschreiben. Einfach grässlich! Der Pistonbläser, ein Schweinitzer Tscheche, ein Fanatiker, der Kontrolleur bei der Krankenkasse, durch welchen unser Doktor den Prozess und die 400 Kronen verlor, machte den größten Lärm. Die Neujahrsrede hielt der berauschte Christian **Mayer**. War zum Abwischen, passte zur Musik. Anschließend waren wir beim **Schimak**. Dort wurde es recht gemütlich und die Neujahrsrede von **Emil** war wie immer redegewandt und schwungvoll.

11.1.1913

Am Neujahrstag biss der Vorstehhund des Dir. **Brand** in der Küche des **Anderl** den Sohn des Gastwirtes **Hoffelner**. Die Gendarmerie zeigte es an, es gab Zeugeneinvernahmen und kommt zum Prozess in Grätzen. Fazit ist: zahlen! **Brand** ist über einige Personen erbost, so über den Doktor, weil er dem Jungen einen Verband angelegt und Bettruhe verordnet hat. **Herlinger** ist erbost, weil er meint, dass die Kontumaz verlängert wird. Christian **Mayer**, weil der Bengel geschrieen hat, und sich das Maul ausleerte. **Brand** trat aus allen Vereinen aus und hat nur uns sein Wohlwollen erhalten. Der lieben Mutter ist das gar nicht lieb, denn sie belästigen uns mit ihren Besuchen, was mir auch nicht gefällt.

28.1.1913

Masopustní nálada je kvůli všudypřítomnému zdražování prachmizerná. Hodně lidí chodí jenom na selské plesy, které si zachovaly své svérázné pojetí. Ples hasičů byl žalostný, paní **Fuchs** zbylo skoro všechno, co měla na jídelním lístku, a lahůdky musely být zkonsumovány v nejbližších dnech.

V Kaplici se nekoná žádný ples. Ulice jsou v hrozném stavu, samé hrbolky a náledí a když je obleva bezedné moře bahna.

Právě se konal pohřeb truhláře **Pilse**. Byl dlouholetým obecním hajným a lesním hlídačem. Jeden z jeho synů je ve Vídni polírem na stavbě.

25. ledna zemřel ředitel dominia pan Andreas **Teichl** v Nových Hradech ve věku 76 let. Stal se známým svými spisy pojednávajícími o naší vlasti. Jeho pohřeb dne 27.1. byla velká manifestace.

Dne 25. městského tajemníka **Ludatschku** ranila mrtvice. Jeho stav se už zlepšil, ale musí se ještě hodně šetřit. Všechny nás to velmi rozrušilo.

Zítra je členská schůze pěveckého spolku. K očekávání jsou některá překvapení. Obecní hostinec bude na jaře přestavěn podle plánů městského stavitele **Hengstera**. Budou zřízeny pokoje pro hosty, sál bude vybaven skleněnou stěnou a vedlejší místnosti budou zvětšeny.

Schodiště bude přeloženo. Christian **Mayer** proti tomu protestoval, byl ale přehlasován. **Mayerova** lesk neustále bledne. Dne 27.3. přijede do Benešova biskup, 28. se koná první sv. přijímání školáků, 29.1. je generální vizitace a 30. biřmování. Po tři následující dny se bude biřmovat v Německém Rychnově (dnes Rychnov u Nových Hradů), v Terčině Vsi, (dnes Pohorské Vsi) a v Malontech, nocleh ale bude mít biskup v Benešově.

28.1.1913

Die Faschingsstimmung ist wegen der herrschenden Teuerung miserabel. Nur die Bauernbälle sind gut besucht und haben ihre urwüchsige Haloden-Stimmung. Der Feuerwehrball war kläglich und der Frau **Fuchs** blieb fast der ganze Speisezettel, und die guten Bissen mussten in den nächsten Tagen aufgezehrt werden. In Kaplitz wird gar kein Ball abgehalten. Die Fahrstraßen sind elend, lauter Schrullen und Eisplatten und bei Tauwetter ein bodenloses Kotmeer.

Eben war das Begräbnis des Zimmermannes **Pils**. Er war langjähriger Forstaufseher der Gemeinde. Einer seiner Söhne ist Baupolier in Wien. Am 25.1. starb Domänendirektor Herr Andreas **Teichl** in Grätzen im Alter von 76 Jahren. Er wurde durch seine Schriften über unsere Heimat bekannt. Sein Begräbnis am 27.1. gestaltete sich zu einer großen Kundgebung.

Am 25. Erlitt der Stadtsekretär **Ludatschka** einen Schlaganfall. Sein Zustand hat sich schon gebessert, aber er bedarf noch großer Schonung. Es hat uns alle sehr aufgeregt.

Morgen ist Generalversammlung vom Gesangsverein. Man erwartet einige Überraschungen. Das Gemeindegasthaus wird im Frühjahr umgebaut nach den Plänen des Stadtbaumeisters **Hengster**. Es werden Fremdenzimmer errichtet, der Saal wird eine Glaswand erhalten und die Nebenlokalitäten werden erweitert.

Das Stiegenhaus wird verlegt werden. Christian **Mayer** hat dagegen gewettert, aber er wurde überstimmt. Der Stern **Mayers** ist im steten Untergang. Am 27.3. kommt der Bischof nach Beneschau, am 28. Ist die Erstkommunion der Schulkinder, am 29. Ist General-Visitation und am 30. Firmung. Drei weitere Tage ist Firmung in D.-Reichenau bei Grätzen, in Theresiendorf und Meinetschlag, aber übernachteten tut der Bischof in Beneschau.

To bude mumraj.

Zostřená kontumace byla zrušena. Psi mohou opět běhat volně. Musí ale mít náhubek. Stromy na silnici do St. Gabriely jsou všechny poraženy, také velké smrky jsou vykáceny.

I na východní straně Vysokého kamene (Hohenstein) proti vrcholu Blasl je les vymýcen. I to působí podivně.

Na zpáteční cestě ze školy vstoupila Lilli **Bažant** na led **Schimakova** mlýnského příkopu a až do pasu se zabořila. S promočenými šaty utíkala s křikem a brekem domů. Nyní leží už několik dní v posteli s nachlazením.

Na Tomášově hoře (Thomasberg) se les také poráží. Většina kmenů je přestárých a uvnitř zetlelých. Pro obec je to poměrná škoda.

Mikolasch se stane od 1.2. lesním dobrovolníkem na panství Nové Hrady. Má zadarmo bydlení ve starém zámku a denní odměnu 2 koruny 40 haléřů. Zůstane tam tak dlouho, dokud nebude vyřízena jeho žádost o místo státního úředníka. **Hengster** nyní skládá zkoušku na stavebníka v Praze, zda s úspěchem, na to si budeme muset počkat. Kaplan p. **Wagner**, který byl také nějakou dobu v Benešově, leží v Meranu s tuberkulózou v beznadějném stavu. Tady měl aférku s Theres **Mayer**.

V pondělí bývám často s řídícím učitelem na večeři u **Gangla** a poslouchám konverzaci šosáků.

Čtvrtek je obligátní dámský večer u **Schimaka**.

Nyní tam chodí také vdova po mlynáři **Stifterovi**, manželka obchodníka **Stiftera** a stará **Weilgunka**, což ale pohodu nepodporuje. V Ličově byl založen hasičský sbor. Dnes je zkouška hadice. **Holz hacker** jun. byl zvolen zapisovatelem zdejší místní skupiny spolku Deutscher Böhmerwaldbund.

Das wird einen Rummel geben.

Die verschärfte Hundekontumaz ist aufgehoben. Hunde können wieder frei laufen, müssen aber einen Maulkorb haben. Die Bäume am Weg nach St. Gabriela sind alle gefällt, auch die großen Fichten abgehauen. Auch an der Ostseite des Hohensteins gegen den Blasl hin wird der Wald abgeschlagen. Auch das macht einen kuriosen Eindruck.

Auf dem Heimweg von der Schule ist die Lilli **Bažant** auf das Eis des **Schimak-Mühlgrabens** getreten und bis zum Bauch eingebrochen. Mit durchnässten Kleidern lief sie schreiend und weinend nach Hause. Jetzt liegt sie einige Tage krank im Bett. Am Thomasberg wird der Wald auch gefällt. Die meisten Stämme sind überständig und innen morsch. Ein ziemlicher Schaden für die Gemeinde.

Mikolasch wird ab 1.2. Forstvolontär bei der Gratzener Herrschaft. Er hat freie Wohnung im alten Schloss und ein Taggeld von 2 Kr. 40 h. Er bleibt dort, bis sein Gesuch auf Staatsanstellung erledigt ist. **Hengster** macht zur Zeit die Baumeisterprüfung in Prag, ob mit Erfolg, ist noch abzuwarten. Der Kaplan P. **Wagner**, der auch eine Zeitlang in Beneschau war, liegt in Meran hoffnungslos mit Tuberkulose. Er hatte hier eine G'spusi mit der **Mayer** Theres.

Montags bin ich oft beim **Gangl** mit dem Oberlehrer zum Abendessen und höre den Gesprächen der Spießbürger zu. Donnerstag ist obligater Damenabend beim **Schimak**.

Nun kommt auch die **Stifter-Müller-Witwe**, die Frau vom Stifter-Kaufmann, und die alte **Weilgunyn** hin, was aber die Gemütlichkeit nicht fördert. In Litschau ist eine Feuerwehr gegründet worden. Heute ist Spritzenprobe. **Holz hacker** Karl jun. ist zum Schriftführer der hiesigen Ortsgruppe des Vereins der Deutschen in Böhmen gewählt worden.

6.2.1913

Včera byly u **Schimaka** „slanečkové hody“ (nasolení sledi). K tomu se čepovalo domácí silné pivo, pivo jako křen. „**Maxi**“ je dobrý sládek. Při posledním masopustním bálu se při dobře navštíveném tanečním věnečku v **Hoffelnerově** hospodě dostaly nohy starých tancechtivých známým způsobem do varu a rozlétly se po sálu. Mladí překonali v tanci starou generaci v úterý v obecním hostinci, kde buršácký spolek uspořádal maškarní věneček. Objevili se tam všichni, kteří překročili hranici 14 let. Už je zase po všem.

V Purgstallu zemřel farář p. **Strobl**, bratr **Strobla** z Valtéřova (Waldetschlag). **Cukrářská Nanyňka** (sl. **Leirer**) prodala svůj dům včera jistému **Klimeschovi**, který koupil bývalý **Frankův** dům.

Frankův dům zase koupil syn vrchního mlynáře **Prokopetze**.

Syn **Klingerky**, **Bertl**, který se stal elektrotechnikem, se chce osamostatnit ve Frankfurtu nad Mohanem. Zákaz volného pobíhání psů byl úplně zrušený. Nyní mají hafani zase svou svobodu.

25.2.1913

V posledních dnech ustal ledově studený vítr, který nám 6 dnů způsoboval počasí, že jsme se třásli zimou, a je bezvětří. Slunce už hřeje, jenom v noci je ještě silný mráz. Sníh není žádný, na silnicích je silná vrstva prachu.

Během tohoto týdne sem přijede divadelní šmíra **Broski**, dlouho tu ale nezůstane, protože stavitel **Hengster** má přestavovat sál obecního hostince.

Před elektrárnou v bývalé **Schimakově zahradě** si chce nějaký fotograf postavit ateliér. **Frischmann** a další jemu podobní

6.2.1913

Gestern war beim **Schimak** ein solener „Häringsschmaus“. Es gab süffiges einheimisches Bockbier. Der „**Maxi**“ ist ein guter Brauer. Der letzte Fasching brachte die Tanzbeine der Alten beim gut besuchten Tanzkränzchen im Gasthaus **Hoffelner** in altgewohnter Weise in Schwung. Die Jungen überflügelten die Alten am Dienstag im Gemeindegasthof, wo der Burschenbund ein Kostümkränzchen veranstaltete, an Drahrerei. Alles von 14 aufwärts war erschienen. Nun ist wieder alles vorbei.

In Purgstall ist der Pfarrer P. **Strobl**, ein Bruder des Waldetschläger **Strobl**, verstorben. Die **Zuckernandl** (Fr. **Leirer**) hat ihr Haus gestern an einen gewissen **Klimesch**, der das ehemalige Frank-Haus gekauft hat, verkauft. Das **Frank-Haus** wieder hat ein Sohn des Obermüllers **Prokopetz** gekauft.

Der **Klingerin** ihr Sohn, der **Berti**, der Elektrotechniker geworden ist, will sich in Frankfurt am Main selbständig machen. Die Hundekontumaz ist ganz aufgehoben. Nun haben die Köter wieder ihre Freiheit.

25.2.1913

In den letzten Tagen ist der eisig kalte Ostwind, der uns 6 Tage zum Zittern brachte, eingeschlafen und es herrscht Windstille. Die Sonne scheint mit erhöhter Stärke, nur bei Nacht ist noch starker Frost. Schnee ist keiner, auf den Straßen liegt hoher Staub. Im Laufe dieser Woche kommt die Theaterschmiere **Broski** hierher. Lange wird sie nicht bleiben, da der Gemeindegasthaus-Saal durch den neuen Baumeister **Hengster** umgebaut werden soll.

Vor dem Elektrizitätswerk, im ehemaligen **Schimakgarten**, will ein Photograph sein Atelier aufbauen. **Frischmann** und

koupili sousední starou stodolu a na jejím místě chtějí postavit obytný dům. Cukrářská Nanyňka také prodala část polí **Hammerschmiedovi**.

Kvůli návštěvě biskupa jsou už všude ve výkladních skříních růžence a modlitební knížky. O způsobu jeho přijetí ještě není v obci rozhodnuto, v každém případě to bude slavnostní. Až do teď se přihlásilo 600 biřmovanců.

16letá dívka jménem Maria **Strobl** se v těchto dnech zbláznila a byla dnes v doprovodu **Klentzkyho** dovezena do Dobřan. Byla zaměstnána u **Schönbaumsfelda** v knoflíkárně, kde jí jedna dívka měla praštit prknem do hlavy.

To jsou teď následky. Její matka bydlí v ulici Berggasse, v domě, kde pobývá také **Storfa**. Anšchi **Tuschl** tu byla tři dny na návštěvě u matky, protože se dověděla, že je nemocná. Paní **Tuschl** je ale zase zdravá. Starý **Resch**, který dělal košer porážky, strádá sešlostí věkem.

Dámské kasino trpí nyní slabou návštěvností, protože mnohé účastnice, jako paní **Gangl**, **Hofmüllerka**, paní **Holzacker** atd. jsou nemocné.

Nad hlavou Bernharda **Mayera** se stahují mračna, a to právem. Naše obec koupila dvě sirény. Protože pro hlášení požáru stačila jedna, byla snaha tu druhou prodat.

Náš řídící učitel, který má mnoho přátel ve Vimperku (Winterberg), mezi nimi také **velitele hasičského sboru**, jehož žena byla učitelova přítelkyně z mládí, se věci ujal a prodal sirénu Vimperským za 600 korun. Zdálo se, že tím je věc vyřízena. Nyní ale přijel v těchto dnech B. **Mayer** při své obchodní cestě do Vimperku a vyprávěl svým obvykle záštiplným způsobem u jednoho obchodníka, který je odpůrce hasičského sboru a kromě toho velký šťoura, že byla siréna silně předražena.

Konsorten kauften anschließend daran eine alte Scheuer und wollen an deren Stelle ein Wohnhaus bauen. Die **Zuckernandl** hat auch einen Teil der Felder an den **Hammerschmied** verkauft. Wegen des Bischofsbesuches liegen jetzt schon überall Rosenkränze und Gebetbücher in den Auslagen. Über seinen Empfang ist man in der Gemeinde noch unentschieden, jedenfalls wird es festlich werden. Bisher haben sich 600 Firmlinge angemeldet.

Ein 16jähriges Mädchen namens Maria **Strobl** ist dieser Tage irrsinnig geworden und wurde heute in Begleitung des **Klentzky** nach Dobřan gebracht. Sie war beim **Schönbaumsfeld** in der Knopffabrik beschäftigt, wo ihr ein Mädchen mit einem Brett auf den Kopf geschlagen haben soll. Das sind nun die Folgen. Ihre Mutter wohnt in der Berggasse in dem Haus, wo der **Storfa** wohnt. Die **Tuschl** Anšchi war hier drei Tage bei der Mutter zu Besuch, weil sie erfahren hatte, dass diese krank sei. Frau **Tuschl** ist aber wieder gesund. Der alte **Resch**-Schächter leidet an Altersschwäche. Das Damenkasino leidet derzeit unter schwachem Besuch, da viele TeilnehmerInnen, wie Frau **Gangl**, die **Hofmüllerin**, Frau **Holzacker** usw. krank sind.

Über dem Haupte des Bernhard **Mayer** wird sich ein Gewitter entladen, und zwar mit Recht. Unsere Gemeinde hatte zwei Sirenen gekauft. Da eine für den Feueralarm ausreichend war, trachtete man, die andere zu verkaufen. Unser Oberlehrer, der viele Freunde in Winterberg hatte, darunter auch den **Feuerwehrhauptmann**, dessen Frau eine Jugendgenossin von ihm war, nahm sich der Sache an und verkaufte die Sirene den Winterbergern um 600 Kr. Damit schien die Sache erledigt. Nun kam dieser Tage B. **Mayer** auf seiner Geschäftsreise nach Winterberg, und erzählte in seiner gewohnt gehässigen Weise bei einem Kaufmann, der ein Gegner des Feuerwehrvereins und nebenbei ein großer Stänkerer ist, dass die

Obchodník udělal veliteli hasičů strašný výstup a vytvořila se protistrana. Následoval dopis plný vzteku našemu řídícímu učiteli a teď začíná tóčo. **Leppin** se také cítí dotčený.

Mayer ještě není doma. Hrozí mu žaloba. Bude-li ji chtít odvrátit, musí 200 korun předat do fondu pro chudé, v některých novinách dát uveřejnit odvolání a vyslechnout si v určitých záležitostech nejhrubší obvinění. Přeju mu to, protože se se svou zlou hubou už nadělal spoustu malérů.

Minulý týden byla siréna poprvé v akci. V **Schimakově** hamru, u **Křepelky**, se vznítil setrvačnický a trochu slámy, oheň byl ale okamžitě uhašen. Hasiči neměli co dělat.

13.3. **Silniční mýto** (Pflastermaut) 1913 – Vyhlaška úřadu starosty Německého Benešova

Zastupitelstvo obce Německý Benešov rozhodlo dílčí změnou stávajícího tržního řádu, že obec bude z každého dovezeného a do prodeje daného hektolitrů (pytle) obilí, tzn. žito, oves a pšenice, vybírat v obci Německý Benešov silniční mýto.

Pro vybírání a účtování stanoveného poplatku budou použity bloky, které budou vydávány v mlýnech, u obchodníků a kontrolních orgánů, a prodejci, resp. vozkové jsou povinni na výzvu kontrolních orgánů předložit potvrzení o uhrazeném poplatku.

Za neuhrazení předepsané dávky a jiné překročení tohoto předpisu bude, pokud se nebude jednat o trestný čin, hrozí podle ustanovení tržního řádu pokuta až do výše

Sirene viel zu teuer an den Mann gebracht worden ist.

Der Kaufmann machte dem Feuerwehr-Hauptmann ein fürchterliches Pahel und es bildete sich eine Gegenpartei. Ein wütendes Schreiben an unseren Oberlehrer war die Folge und jetzt geht der wilde Tanz los. Auch **Leppin** fühlt sich getroffen. **Mayer** ist noch nicht zu Hause. Ihm droht eine Klage. Wenn er diese abwenden will, muss er 200 Kr. dem Armenfond übergeben, in einigen Zeitungen einen Widerruf veröffentlichen lassen und sich dabei die größten Sachen sagen lassen. Ich gönne es ihm, denn er hat mit seinem boshafte Maul viel Unheil angerichtet.

Vorige Woche war die Alarmsirene erstmals in Aktion. In **Schimak's** Hammer, beim **Křepelka**, ist das Schwungrad und ein bisschen Stroh in Brand geraten, wurde aber gleich gelöscht. Die Feuerwehr hatte nichts zu tun.

13.3. **Pflastermaut** 1913 – Kundgebung des Bürgermeisteramtes D.-B.

Die Gemeindevertretung D.-B. hat in teilweiser Abänderung der bestehenden Marktordnung beschlossen, von jedem in die Gemeinde D.-B. eingeführten und zum Verkauf gelangenden Hektoliter (Sack) Getreide, als Korn, Hafer und Weizen, eine Pflastermaut von 4 Hellern einzuheben. Zur Einhebung und Verrechnung der beschlossenen Abgabe werden Blocks verwendet. Diese werden in den Mühlen, bei den Kaufleuten und den Kontrollorganen ausgegeben und sind die Verkäufer bzw. Fuhrleute verpflichtet, über Aufforderung der kontrollierenden Organe, die Bestätigung über die entrichtete Abgabe vorzuzeigen.

Abgabenhinterziehungen und sonstige Übertretungen dieser Vorschrift werden, insoferne nicht eine nach dem Strafgesetze zu ahndende Handlung

20 korun.

**Úřad starosty v Německém Benešově,
dne 13.3.1913**

starosta Franz Schmoll

27.4.1913

Je jasno, ale vítr skučí. Zemská školní rada chce případně naši školu rozdělit na chlapeckou a dívčí.

Psa hostinského **Hoffelnera** včera zastřelil pan **Borst**. Ve čtvrtek táhla přes jižní Čechy velmi silná bouře provázená spoustou blesků.

9.5.1913

Dnes padl poslední morušovník u kostela. Někdejší dětské a sportovní hřiště pod důstojnými morušovníčky byl oplocen železnou mříží a osázen zahradními květinami,

Protestní shromáždění dne **12.5.1913** v sále obecního hostince, zpráva z novin:

Na svatodušní pondělí dne 12.5.1913 se konalo večer v sále zdejšího obecního hostince velmi početně navštívené protestní shromáždění, protože zemská komise pro regulaci řeky nevzala vůbec na vědomí velmi důležitá přání německy hovořících zájemců z českých zemí, zejména ale, připomínky k přehradě na Černé nad městem Německý Benešov, ačkoliv tato dne 18. října 1912 uznala a potvrdila bezpodmínečnou nutnost vybudování takového zařízení z četných nevyvratitelných důvodů, a i z kontrolní obchůzky po jmenovaném údolí říčky.

*Na toto důležité shromáždění se dostavili také poslanci pan Gregor **Kletzenbauer** a*

vorliegt, nach den Bestimmungen der Marktordnung mit einer Geldbuße bis zu 20 Kr. belegt.

**Bürgermeisteramt D.-Beneschau,
am 13.3.1913**

Der Bürgermeister Franz Schmoll

27.4.1913

Es ist heiter, aber der Wind heult. Der Landesschulrat will eventuell unsere Schule in eine Knaben- und eine Mädchenschule trennen. Der Hund vom **Hoffelner** Gastwirt ist gestern von Herrn **Borst** erschossen worden. Donnerstag ging über Südböhmen ein sehr schweres Gewitter mit vielen Blitzschlägen nieder.

9.5.1913

Heute fiel der letzte Maulbeerbaum bei der Kirche. Der ehemalige Spiel- und Tummelplatz der Kinder unter den ehrwürdigen Maulbeerbäumchen wurde mit einem Eisengitter eingefriedet und mit Gartenblumen bepflanzt.

Protestversammlung, **12.5.1913** im Gemeindegasthaus-Saal, Zeitungsbericht:

Pfingstmontag, den 12. Mai 1913, wurde abends im Saale des hiesigen Gemeindegasthauses eine überaus zahlreich besuchte Protestversammlung abgehalten, da die Landeskommission für Flussregulierungen sehr wichtige Wünsche der deutsch-böhmischen Interessenten, insbesondere aber was die Talsperre am Schwarzaubache oberhalb der Stadt D.-B. anbelangt, ganz außer acht gelassen hat, obwohl dieselbe am 18. Oktober 1912 die vollste Notwendigkeit einer solchen Anlage aus vielfachen unabweisbaren Gründen, sowie durch lokalen Augenschein bei Begehung des genannten Flussbachtals, überzeugt anerkannte und bekräftigte.

Zu dieser bemerkenswerten Versammlung erschienen auch die Abgeordneten Herr

pan Martin **Soukup** jakož i zástupci města Německý Benešov v čele se starostou panem Franzem **Schmollem**, vedle hraběcího buquoyského vedoucího voroplavy pana Josefa **Engela** z Příbraní.

Městský radní pan magistr a dr. Theodor **Dick**, který tomu předsedal, pozdravil v souladu s účelem tohoto shromáždění shora uvedené a více než 200 účastníků z města a jeho okolí, a udělil nato slovo zástupci tajemníka německé sekce zemské kulturní rady, panu Andreasi **Meissnerovi** z Prahy.

Jmenovaný líčil jasnou a velmi poutavou formou dosavadní průběh celé akce týkající se zřízení přehrady na horním toku Černé v blízkosti města Německý Benešov a podal na základě šestimístných čísel nezpochybnitelný důkaz, jak nespravedlivě a macešsky jsou jižní Čechy a zvláště okolí povodí Malše v této tak nesmírně a velmi naléhavé záležitosti zohledňované k tomu určenými úředními orgány.

Živý souhlas následoval po tomto vyčerpávajícím projevu.

Poté, co také oba poslanci vyjádřili svůj naprostý souhlas a rozhodnou pomoc na směrodatné straně, přijalo shromáždění jednomyslně následující rezoluci:

„Shromáždění, konané 12. května 1913 v Německém Benešově za přítomnosti příslušných poslanců a za účasti velkého počtu občanů města Německý Benešov a ostatních zainteresovaných obcí, protestuje nejostřejším způsobem proti tomu, že při sestavování návrhu programu pro 2. stavební období regulace vodního toku se strany prezidia a technických orgánů zemské komise pro regulace vodních toků, bylo povodí Černé, které nedostalo z 63.000.000 korun, jež byly k dispozici pro 1. stavební úsek, ani korunu, znovu zcela

Gregor **Kletzenbauer** und Herr Martin **Soukup**, sowie die Stadtgemeinde-Vertretung von D.-B. mit dem Bürgermeister Herrn Franz **Schmoll** an der Spitze, nebst dem gräflich buquoy'schen Schwemmleiter Herrn Jos. **Engel** aus Sinetschlag. Stadtrat Herr Magister und Dr. Theodor **Dick**, welcher den Vorsitz führte, begrüßte im Sinne des Zweckes der Versammlung die Vorgenannten und die erschienenen mehr als 200 zählenden Interessenten der Stadt und deren Umgebung, und erteilte hierauf dem Vicesekretär der deutschen Sektion im Landeskulturrate, Herrn Andreas **Meissner** aus Prag das Wort. Derselbe referierte in klarer und sehr fesselnder Darstellungsweise den bisherigen Verlauf der ganzen Aktion bezüglich der Errichtung einer Talsperre am Oberlauf des Schwarzaubaches in der Nähe der Stadt D.-B. und erbrachte an der Hand von sechsstelligen Zahlen den unwiderleglichen Beweis, wie ungerecht und stiefmütterlich Südböhmen und speziell die Gegenden des Maltzgebietes in dieser so eminent wichtigen und sehr dringenden Angelegenheit seitens der dazu bestimmten behördlichen Organe berücksichtigt werden. Lebhaftige Zustimmung folgte diesem gediegenen Vortrage. Nachdem auch die beiden Abgeordneten ihre volle Zustimmung und entschiedene Beihilfe an maßgebender Stelle zum Ausdruck brachten, fasst die Versammlung einstimmig nachstehende Resolution:

„Die am 12. Mai 1913 in Deutsch-Beneschau in Anwesenheit der zuständigen Abgeordneten und unter überaus zahlreicher Beteiligung der Bevölkerung der Stadt Deutsch-Beneschau und der übrigen interessierten Gemeinden abgehaltene Versammlung protestiert in der schärfsten Weise dagegen, dass bei der Aufstellung des Programmentwurfes für die 2. Bauperiode der Flussregulierungsaktion seitens des Präsidiums und der technischen Organe der Landeskommision für Flussregulierungen

ignorováno.

Tento postup se zdá být o to nepochopitelnější, neboť účastníci při informativním lokálním vyjednávání svolaném zemskou komisí pro regulaci vodních toků dne 18. října, výslovně uznali zejména naléhavou nutnost zřízení přehrady v povodí Černé nad Německým Benešovem na ochranu tohoto města proti častým povodňovým katastrofám a i v zájmu zvýšení výnosnosti rozsáhlých lučních komplexů a vůbec pro zlepšení výdělkových poměrů v této oblasti, na které doposud při všech důležitějších hospodářských akcích se pravidelně zapomínalo, a dále budou zřízením této poměrně velmi levné přehrady zásadně ovlivněny povodňové proudy Malše, jejímž na povodně nejbohatší a nejnebezpečnějším přítokem je Černá.

Shromáždění očekává s nadějí, že alespoň tento důležitý projekt bude pojat do programu pro 2. fázi stavby díla na regulaci vodního toku a bude dbát toho, aby tento projekt na regulaci vodního toku mohl být realizován ihned po poskytnutí prostředek.

Shromáždění se obrací na německé poslance v Čechách, zejména na ty z okresu Nové Hradky (Gratzen) a i na německé členy zemské komise pro regulaci vodních toků s naléhavou prosbou, aby uplatnili veškerý svůj vliv v tomto smyslu a tím zabránili tomu, aby obyvatelé povodí Černé byli při stavbě tohoto důležitého díla,

das Schwarzaugebiet, das an den für die 1. Bauperiode zur Verfügung gestandenen K 63 000 000 nicht den geringsten Anteil erlangt hat, abermals gänzlich übergangen worden ist.

Dieses Vorgehen erscheint umso unverständlicher, als die Teilnehmer an der von der Landeskommission für Flussregulierungen am 18. Oktober durchgeführten informativen Lokalverhandlung insbesondere die dringende Notwendigkeit der Errichtung einer Talsperre im Schwarzaubache oberhalb Deutsch-Beneschau zum Schutz dieser Stadt gegen die häufigen Hochwasserverheerungen, sowie zur Hebung der Ertragsfähigkeit ausgedehnter Wiesenkomplexe und überhaupt zur Besserung der Erwerbsverhältnisse dieser Gegend, auf welche bisher bei allen wichtigeren wirtschaftlichen Aktionen regelmäßig vergessen worden ist, ausdrücklich anerkannt haben und als weiters durch die Errichtung dieser verhältnismäßig sehr billigen Talsperre die Hochwasserführung der Maltsch, dessen hochwasserreichster und hochwassergefährlichster Zufluss der Schwarzaubach ist, sehr gründlich beeinflusst werde.

Die Versammlung gibt der zuversichtlichen Erwartung Ausdruck, dass wenigstens dieses wichtige Projekt in das Programm für die 2. Bauphase der Flussregulierungsaktion aufgenommen und dafür Sorge getragen wird, dass dasselbe sogleich nach Bereitstellung der Mittel zur Fortsetzung der Flussregulierungsaktion durchgeführt werden kann.

Die Versammlung stellt an die deutsch-böhmischen Abgeordneten, insbesondere an die Abgeordneten des Bezirkes Gratzen, sowie an die deutschen Mitglieder der Landeskommission für Flussregulierungen die dringende Bitte, ihren ganzen Einfluss in diesem Sinne geltend zu machen, und dadurch zu verhindern, dass die

realizovaného z daní, byli opět znevýhodněni!

Se slovy díky všem shromážděným zájemcům a oběma pánům poslancům, jakož i za vynikající proslov referenta, pana Andrease **Meissnera**, ukončil předseda toto shromáždění.

29.5.1913

Tady nebylo jen chladno, nýbrž také mrzlo. Květy ovocných stromů asi zmrzly. Starý **Prögschl** je v agonii. Skoro všechny děti trpí ošklivým křečovitým kašlem, který je pravděpodobně nakažlivý.

3.6.1913

V současné době je velké horko, 26°R (= 32,5°C) ve stínu a nepadne ani kapka deště. Pro majitele zahrad a sedláky velmi nepříznivé. Kašel je strašný, vypadá to spíš jako černý kašel. Děti zvracejí a úplně při tom zmodrají.

Sezóna koupání proto ještě ani nezačala. Kromě toho není lázeňská budova dosud opravena, jako obvykle v Benešově! Jen se nerozčilovat. Paní **Michal** chce vilu prodat a koupit dům nočního hlídače **Kaisera** (Buxtehude) a nově ho vybudovat.

V Černém Údolí byl zastřelen pes, u něhož bylo podezření na vzteklinu. Jednoho chlapce třikrát kousl.

Očekává se opět kontumace. Hodně se o tom mluví a píše. Ředitel **Brand** zase zastřelil srnce, ostatní účastníci honu jsou z tohoto jeho loveckého štěstí pomalu nervózní.

Právě teď, v 1/2 4 je silná bouře s kroupami. Trvalo to do 6 hodin večer. Jak mi vyprávěl pracovník na pile **Karpf**, uhodil blesk do telefonního vedení a sjel do kanceláře hraběcí buquoyské parní pily. Nic dalšího

Bevölkerung des Schwarzauggebietes bei dieser wichtigen, mit Steuergeldern durchgeführten Aktion abermals benachteiligt wird.“

*Mit Worten des Dankes an die zahlreich versammelten Interessenten und die beiden Herren Abgeordneten, sowie für den vorzüglichen Vortrag des Referenten, Herrn Andreas **Meissner**, schloss der Vorsitzende die Versammlung.*

29.5.1913

Hier war es nicht nur kühl, sondern auch frostig. Die Obstbaumblüte ist wohl erfroren. Der alte **Prögschl** liegt in Agonie. Fast alle Kinder leiden an einem argen Krampfhusten, der wohl ansteckend ist.

3.6.1913

Es herrscht zur Zeit große Hitze, 26°R (ca. 32,5°C) im Schatten und kein Regentropfen fällt. Für Gartenbesitzer und Bauern sehr nachträglich. Der Husten ist sehr schlimm, es sieht sehr nach Keuchhusten aus. Die Kinder erbrechen und werden ganz blau dabei.

Die Badesaison ist deshalb noch nicht angelaufen. Außerdem ist das Badhaus noch nicht repariert, wie gewöhnlich in Beneschau! Nur nicht aufregen. Frau **Michal** will die Villa verkaufen und das Haus des Nachtwächters **Kaiser** (Buxtehude) kaufen und neu aufbauen. Unterhandlungen laufen. In Schwarzthal ist ein wutverdächtiger Hund erschossen worden. Hat einen Knaben dreimal gebissen. Die Kontumaz ist wieder in Aussicht. Es wird viel darüber geredet und geschimpft. Direktor **Brand** hat wieder einen Rehbock geschossen, die anderen Jagdteilnehmer werden langsam nervös über sein Jagdglück.

Soeben, 1/2 4 Uhr, ein heftiges Gewitter mit Hagel. Es dauerte bis 6 Uhr abends. Wie Sägearbeiter **Karpf** mir erzählte, schlug der Blitz in die Telefonleitung ein und fuhr in die Kanzlei der gräflich buquoyschen Dampfbrettsäge. Weiteres ist noch nicht

ještě se o tom ještě neví.
Nastalo skvělé ochlazení a v báječném vzduchu byl cítit ozon.

Myslivecká jednota má s **Borstem** neustálé neshody. Včera byl na **Putscharlinu**, ačkoliv předtím ujišťoval, že tam nepůjde.

Byl tam na posedu jiný účastník honu a málem ho zastřelil. Srnce postřelí a ti pak jdou přes hranice.

Lužničtí už našli dva mrtvé srnce. Brzy zřejmě dojde k velkému sporu s ním.

10.6.1913

Měli jsme tady několik silných bouří. Při jedné blesk ve Velíšce (Wölschko) zapálil selský statek. Při předtím zmíněném krupobití z toho Benešov šťastně vyvázl. Padaly kousky ledu o velikosti slepičího vejce. Velké škody byly ve Skalinách (Gallein), Černém Údolí Schwarzthal, Ličově (Litschau) a ve Valtěřově (Waldetschlag).

Dne **15.6.** je v Benešově květinový den, první v souvislosti se zahájením Zemské výstavy v Chomutově (Komotau), pořádané českými Němci. Dnes se koná programová schůze, které se zúčastní také pořádatelští orgány, benešovské dámy a dívky. S **Nazim** musím pro spolky vyrobit obrovské plakáty. Zase několik hodin volna v čudu! Následující ale musí zůstat mezi námi!

Teď se tady všude povídá o malém flirtu.

Sládek **Maxi** strávil důvěrnou milostnou hodinku se sl. Therese **Mayer** v zahradním domku v Mayerově zahradě a špiclovala ho přítom paní **Fassl** s několika společníky.

Ta událost se rozkecala a dověděl se to i **Max**. Na radnici došlo pak k hádkám, a posléze možná z toho budou žaloby. Něco pravdy na tom ale bude.

bekannt. Eine herrliche Abkühlung ist eingetreten und eine köstliche ozonreiche Luft.

Die Jagdgesellschaft hat mit dem **Borst** dauernd Streit. Gestern war er auf dem **Putscharlin**, obwohl er vorher die Versicherung abgab, dass er dort nicht hingehet. Ein anderer Jagdteilnehmer stand dort auf Anstand und hätte ihn bald erschossen. Die Rehböcke schießt er an und die gehen dann über die Grenze. Die Luschnitzer haben schon 2 tote Böcke gefunden. Es wird mit ihm bald zu einem großen Krach kommen.

10.6.1913

Einige ausgiebige Gewitter liegen hinter uns. Bei einem steckte ein Blitz in Wölschko ein Bauernhaus in Brand. Bei dem vorher erwähnten Hagelwetter kam Beneschau glimpflich davon. Vereinzelt fielen Eisstücke von der Größe eines Hühnereis. Schwere Schäden gab es in Gallein, Schwarzthal, Litschau und Waldetschlag.

Am **15.6.** hat Beneschau eine Blumentag, den ersten anlässlich der Eröffnung der (deutsch-böhmischen) Komotauer Landesausstellung. Heute ist die Programm-Versammlung, an dem auch die ausführenden Organe, die Beneschauer Damen und Mädchen teilnehmen werden. Ich muss mit dem **Nazi** die Riesenplakate für die Vereine machen. Wieder ein paar freie Stunden futsch! Das Folgende muss aber diskret bleiben! Eine kleine Liebesgeschichte zirkuliert hier herum. Bräuer **Maxi** hat eine vertrauliche Kosestunde mit der Fr. Therese **Mayer** im Gartenhäuschen im Mayergarten abgehalten und wurde hierbei von der Frau **Fassl** nebst Konsorten belauscht.

Die Sache wurde herumgesprochen und kam zu Ohren des **Max**. Im Rathaus kam es dann zu Auseinandersetzungen und schließlich sollen Klagen daraus werden. Aber auf Wahrheit beruht es schon.

Rodina **Anderlova** byla udána kvůli vyvařování. Nyní byl zákaz udělen. Kolegové **Wilberg** a **Scholl** jsou tedy bez stravovny. To můžou poděkovat okolnosti, že **Plischke** a jeho žena rovněž chodili na jídlo k **Anderlovi**.

Někdo podal udání ze závisti, jak už to v Benešově chodí.

Vzduch se značně ochladil a koupat se prozatím nechodí nikdo.

15.5.1913

Čilý výbor v čele s městským a okresním lékařem MUDr. Theodorem **Dickem** jako předsedou uspořádal dnes květinový den, který měl neočekávaně příznivý průběh.

Do služby národní věci se velmi ochotně zapojily **Borst** Grete, **Gans** Lini, **Grössing** Steffi, **Häusler** Marie, **Koschant** Marie, **Kurek** Mizzi, **Michal** Tina, **Nassberger** Fanni, **Pils** Marie, **Putschögl** Marie, **Sekora** Rosa a **Wagner** Käthe.

Hrubý výdělek činil při prodeji 1200 ks narcisů 153 korun 32 haléřů. Nejmenší částka za jednu květinu byla 10 haléřů, mnozí zaplatili víc.

Prodej nebyl ale žádná slast, neboť naši sedláci jsou někdy náramní grobiáni.

Ještě mám jedno sdělení: Tina **Michal** přišla k sládku Maxovi, který se jí zeptal, co stojí jeden její polibek. Odpověděla „jednu korunu“. **Max** vytáhl jednu korunu a **Tina** mu dala pusu v domnění, že učinila hrdinský čin.

Každému hrdě vyprávěla tuto příhodu, také budoucímu tchánovi. Ó, hrůzo! To si pěkně naběhla. Byla za to náležitě vyplísněna. Za „jednu korunu“, řekl starý, to je přece strašně málo.

Rose **Sekorů** za to nabídl 5 korun, byl ale odmítnut. Teď tu ubohá **Tina** stála jako

Familie **Anderl** wurde angezeigt wegen der Auskocherei. Nun ist ein Verbot herabgelangt und Kollege **Wilberg** und **Scholl** sind ohne Kosthaus. Das verdanken sie dem Umstande, dass **Plischke** und Frau gleichfalls bei **Anderl** die Kost bezogen.

Jemand hat die Anzeige erstattet, wie das schon in Beneschau der Neid verursacht. Die Luft hat sich stark abgekühlt und das Baden wurde vorläufig eingestellt.

15.6.1913

Ein rühriges Komitee mit dem Stadt- und Bezirksarzt H. M.U.Dr. Theodor **Dick** als Obmann an der Spitze veranstaltet heute den Blumentag, der einen unverhofft günstigen Verlauf nahm. In den Dienst der nationalen Sache stellten sich bereitwilligster Weise **Borst** Grete, **Gans** Lini, **Grössing** Steffi, **Häusler** Marie, **Koschant** Marie, **Kurek** Mizzi, **Michal** Tina, **Nassberger** Fanni, **Pils** Marie, **Putschögl** Marie, **Sekora** Rosa und **Wagner** Käthe.

Die Bruttoeinnahme betrug beim Verkauf von 1200 Stück Narzissen 153 Kronen 32 Heller. Da der Mindestbetrag für eine Blume 10 Heller war, wurde viel überzahlt.

Der Verkauf war aber kein Honiglecken, denn unsere Bauern sind mitunter gewaltige Grobiane.

Einen Fall noch teile ich mit: Frl. Tina **Michal** kam zum Bräuer **Max**, der sie fragte, was ein Kuss von ihr koste. Sie antwortete „eine Krone“. **Max** zog eine Krone heraus und **Tina** gab ihm den Kuss in der Meinung, eine heroische Tat vollführt zu haben. Sie erzählte stolz jedem den Vorfall, auch dem Schwiegervater in spe. Aber o Schrecken! Da kam sie schön an. Sie wurde gehörig dafür vermoppelt. „Um eine Krone!“, sagte der Alte, das ist ja viel zu wenig.

Sekora Rosa bot er 5 Kronen dafür, wurde aber zurückgewiesen. Nun stand die arme

zmoklá slepice a brečela.

Kdyby se to navíc dověděl **Franzl**, pak se má na co těšit.

20.6.1913

Zednický mistr **Schinko**, který měl v Hodonicích (Hodenitz) u Blanska selský statek, přesto se ale v posledních letech většinou zdržoval často v Benešově, zemřel v nemocnici v Budějovicích během dvou dní. Bylo mu 54. Příčina smrti není známa. Mluví se o krvácení do žaludku, žlučových kamenech a vnitřních zraněních.

Jeho smrt je pro **Hengstera** štěstí. V neděli 23.5. je na Schellenbergu oslava slunovratu, zase bez spoluúčinkování naší kapely.

15.7.1913

Dneska začaly školní prázdniny. Osm týdnů klidu. To můžu potřebovat. Alois **Schimak** stojí před finančním krachem. Nejen mlýn, ale i dům „Zum Krug zum grünen Kranze (U džbánu u zeleného věnce) jsou totálně zadlužené.

Je úplně v rukách obchodníka **Schmolla** a to je nelítostný věřitel. Od spořitelny požadoval půjčku 1100 korun, což ale bylo odmítnuto.

18.7.1913 Obecní volby

Dne 14. a 15. se konaly volby do obecního výboru města Německý Benešov (Deutsch Beneschau).

Byli voleni většinou němečtí pokrokoví měšťané, a to v 1. volebním sboru: **Bažant** Karl, hraběcí buquoyový správce pily; MUDr. **Dick** Theodor, městský a okresní lékař; **Holzacker** Karl, majitel moderního mlýna; **Leppin** Karl, účetní spořitelny; **Schmoll** Franz, obchodník; **Stifter** Franz, obchodník; **Weilguny** Franz, lékárník; **Weilguny** Friedrich, obchodník.

Náhradníci: **Czuchal** Alois, hodinář; **Huemer** Wenzel, účetní v pivovaru; **Hujer** Dominik, obchodník střížným zbožím.

Tina da wie ein begossener Pudel und weinte. Wenn´s noch der **Franzl** erfahren sollte, hat sie etwas zu erwarten.

20.6.1913

Der Maurermeister **Schinko**, der in Hodenitz bei Pflanzen ein Bauerngut hatte, sich aber in den letzten Jahren meist in Beneschau aufgehalten hat, ist binnen zwei Tagen im Spital in Budweis gestorben. War 54 Jahre alt. Todesursache ist nicht bekannt. Man spricht von Magenblutungen, Gallensteinen und inneren Verletzungen.

Sein Hinscheiden ist für den **Hengster** ein Glück. Am Sonntag, den 23.6. ist am Schellenberg Sonnenwendfeuer, wieder ohne Mitwirkung unserer Musikkapelle.

15.7.1913

Heute haben die Schulferien begonnen. Acht Wochen Ruhe, ich kann sie brauchen. Alois **Schimak** steht vor dem finanziellen Krach. Nicht allein die Mühle sondern auch das Haus „Zum Krug zum grünen Kranze“ sind total verschuldet.

Er ist ganz in den Händen des Kaufmanns **Schmoll** und das ist ein erbarmungsloser Gläubiger. Er wollte von der Sparkasse ein Darlehen von 1100 Kr., was abgelehnt wurde.

18.7.1913 – Gemeindewahl

Am 14. Und 15. Fanden die Gemeinde-Ausschuss-Wahlen der Stadt Deutsch-Beneschau statt. Es wurden zumeist deutsch-fortschrittliche Bürger gewählt, und zwar: im 1. Wahlkörper: **Bažant** Karl, gräfl. Buquoy'scher Sägeverwalter; M.U.Dr. **Dick** Theodor, Stadt- und Distriktsarzt; **Holzacker** Karl, Kunstmühlenbesitzer; **Leppin** Karl, Sparkassenbuchhalter; **Schmoll** Franz, Kaufmann; **Stifter** Franz, Kaufmann; **Weilguny** Franz, Apotheker; **Weilguny** Friedrich, Kaufmann.

Ersatz: **Czuchal** Alois, Uhrmacher; **Huemer** Wenzel, Brauereibuchhalter; **Hujer** Dominik, Schnittwarenhändler.

V 2. volebním sboru: **Anderl** Hans, obchodník; **Klinger** Ignaz, mistr pekařský; **Müller** Franz, řezník; **Thurn** Franz, majitel hostince; **Tumler** Hans, řídící učitel; **Weidner** Franz, ředitel školy v důchodu, **Weilguny** Moritz, mistr pekařský; **Sekora** Wenzel, řezník.

Náhradníci: **Czerwenka** Karl, podkovář; **Mais** Johann, městský listonoš; **Seidl** Franz, úředník spořitelny; **Hoffelner** Johann, majitel hostince.

Ve 3. volebním sboru: **Dworschak** Alois, mistr obuvnický; **Fiedler** Johann, mistr kolář; **Herzog** Ignaz, majitel hospodářství; **Hoffelner** Johann, mistr pekařský; **Reitinger** Josef, majitel hospodářství v Kamenici (Hennberg); **Schatzl** Adalbert, mistr truhlářský; **Schinko** Josef, hrnčíř; **Weilguny** Franz, mistr zámečnický;

Náhradníci: **Manoch** Wenzel, mistr tesařský; **Müller** Laurenz, mistr truhlářský; **Scheder** Ignaz, mistr hrnčířský; **Welan** Franz, kloboučník.

Text volebního svolání:

Vážení spoluobčané!

Opět nadešel čas, kdy budete přicházet k volební urně, abyste si zvolili muže, kteří se budou následující 3 roky starat o blaho města Německý Benešov (Deutsch Beneschau).

V následujícím seznamu naleznete většinu těch, kteří v uplynulém funkčním období osobně nebo nepřímo poctivě spolupracovali na růstu a rozvoji Vašeho rodného města a věnovali své nejlepší schopnosti a znalosti do služby obce.

Im 2. Wahlkörper: **Anderl** Hans, Kaufmann; **Klinger** Ignaz, Bäckermeister; **Müller** Franz, Fleischhauer; **Thurn** Franz, Gasthausbesitzer; **Tumler** Hans, Oberlehrer; **Weidner** Franz, Schuldirektor i. R., **Weilguny** Moritz, Bäckermeister; **Sekora** Wenzel, Fleischhauer.

Ersatz: **Czerwenka** Karl, Hufschmied; **Mais** Johann, Stadtbriefträger; **Seidl** Franz, Sparkassenbeamter; **Hoffelner** Johann, Gasthausbesitzer.

Im 3. Wahlkörper: **Dworschak** Alois, Schuhmachermeister; **Fiedler** Johann, Wagnermeister; **Herzog** Ignaz, Wirtschaftsbesitzer; **Hoffelner** Johann, Bäckermeister; **Reitinger** Josef, Wirtschaftsbesitzer in Hennberg; **Schatzl** Adalbert, Tischlermeister; **Schinko** Josef, Töpfermeister; **Weilguny** Franz, Schlossermeister;

Ersatz: **Manoch** Wenzel, Zimmermeister; **Müller** Laurenz, Tischlermeister; **Scheder** Ignaz, Töpfermeister; **Welan** Franz, Hutmacher.

Der Wahlaufruf hatte folgenden Wortlaut:

Geehrte Mitbürger!

Wiederum ist die Zeit herangekommen, wo ihr zur Wahlurne schreiten werdet, um euch Männer zu wählen, die für das Wohl und Wehe der Stadt D.-Beneschau in den nächsten 3 Jahren zu sorgen haben werden.

In der folgenden Liste findet ihr die meisten, die in der verflossenen Funktionsperiode persönlich oder indirekt an dem Wachsen und Gedeihen eurer Heimatstadt redlich mitgearbeitet und ihr bestes Können und Wissen in den Dienst der Gemeinde gestellt haben.

Výdobytky našeho města si i daleko za jeho hranicí získaly velmi dobré jméno a byly respektovanými osobnostmi označeny jako vzorové. V celých jižních Čechách bude existovat jen málo stejně velkých měst, která by se mohla v tomto smyslu poměřovat. Stát na místě je krok zpět, a proto je nutno, abychom podle svých sil v této práci pokračovali.

Před námi je ještě mnoho práce a důležitých úkolů. K tomu je třeba mužů, kteří nezištně a zásadně potlačí každý osobní zájem a budou se věnovat jen záležitostem pro město prospěšným a důsledně je prosazovat. Doporučujeme Vám proto, abyste při těchto volbách volili níže uvedené muže.

Volební výbor

Účast při volbách nebyla valná. Nápadné bylo, že kandidát, postavený ve 2. volebním sboru, Karl **Hacker**, učitel, nebyl zvolen.

Protiakce, zahájená proti němu v posledním okamžiku, skončila s většinou jednoho hlasu. Jako protikandidáti nebyli již postaveni: Christian **Mayer**, majitel hostince, Johann **Riedl**, mistr krejčovský a Johann **Bauer**, majitel hostince.

Navzdory velké nevoli mezi obyvateli, neobjevila se žádná protistrana, protože chybí energický vůdce.

Hostinský **Gangl** je pro tuto funkci příliš neschopný a neinteligentní a my učitelé vystupujeme moc rezervovaně.

24.7.19136

Historie Benešova se v čistopise blíží konci a **Leppin** chce dát kolovat seznam předběžných přihlášek v Benešově, v okrese Kaplice a dalším zájemcům.

Plánuje velkolepé vydání této knihy, vázané

Die Errungenschaften unserer Stadt haben sich weit über die Grenzen derselben einen glänzenden Ruf erworben und wurden von maßgeblichen Persönlichkeiten als musterhaft bezeichnet. Es wird wenige Städte gleicher Größe in ganz Südböhmen geben, die sich diesbezüglich messen können. Stillstand ist Rückgang und daher heißt es nach Maßgabe unserer Kräfte weiterarbeiten. Vieles ist noch zu schaffen, und ernste Arbeit steht noch bevor. Hierzu sind Männer nötig, die uneigennützig mit Nackensteife jedes Sonderinteresse bei Seite setzend nur das für die Stadt Vorteilhafte im Auge haben und dafür einstehen. Wir empfehlen euch daher bei der bevorstehenden Wahl nachstehende Männer zu wählen.

Das Wahlkomitee

Die Wahl ging ohne rege Beteiligung vor sich. Auffallend war, dass der im 2. Wahlkörper aufgestellte Kandidat, Karl **Hacker**, Lehrer, nicht gewählt wurde. Eine im letzten Augenblick eingeleitete Gegenaktion blieb mit einer Stimme in der Mehrheit. Als Gegenkandidaten wurden nicht mehr aufgestellt: Christian **Mayer**, Gasthausbesitzer; **Riedl** Johann, Schneidermeister; und **Bauer** Johann, Gasthausbesitzer.

Obwohl große Verstimmung innerhalb der Bürgerschaft zeigt sich keine Gegenpartei, weil es an einem energischen Führer fehlt. **Gangl**-Wirt ist dafür zu patschert und unintelligent, und wir Lehrer verhalten uns zu reserviert.

24.7.1913

Die Geschichte Beneschau geht in der Reinschrift dem Ende entgegen, und **Leppin** will eine Subskriptionsliste in Beneschau, dem Kreis Kaplitz und an weitere Interessenten herumgehen lassen. Er plant, das Buch groß herauszubringen,

v umělé kůži s titulem v zlaté nebo bílé barvě a tištěné starogotickým písmem.

Počítá s 800 kusy a pokouší se s tiskárnou **Adler** v Chebu vyjednat slevu.

Přespolní listonoš **Strobl** byl z poštovních služeb propuštěn, od neděle je nezvěstný, nikdo neví, kde je. Malontský (Meinetschläger) farář, velký násoska, náhle zemřel. Byl zbaven úřadu, protože ty kousky, které v poslední době předváděl, jsou téměř k neuvěření.

Pils Hans, lékař, složil své letošní zkoušky s vyznamenáním.

Iroid, Pils, Pascher (ten letos maturoval a proklouzl) a učitel **Wagner** jsou nezbedný kvartet, nasávají jako houby.

Jak mi vyprávěl městský tajemník **Ludatschka**, budou se letošní manévry konat v oblasti Budějovic.

Do Kaplice už dorazily pokyny, také Benešov do toho asi bude zahrnut. Letních hostů už je tu dost, většinu ale neznáme.

Počasí je hnusné, je sotva den, kdy neprší. Urodilo se spoustu rybízu. Ještě jsem ale nezažil rok, kdy bylo tak málo borůvek jako letos.

Dubnové mrazy všechno zničily. Ovoce letos není. Někteří sedláci mají ještě seno na loukách a žně budou pozdě. Žito má ještě zelená stébla

V úterý dne **29.7.1913** se konala volba starosty a městské rady za přítomnosti c.k. vedoucího úřadu a hejtmána pana **Barety** z Kaplice.

Starostou byl nově zvolen pan Franz **Schmoll** a do městské rady pánové 1. **Weilguny** Franz, zámečník jako zapisovatel, 2. **Weilguny** Franz, lékárník (vodovody a elektrárna), 3. **Herzog** Ignaz (správce chudobince), 4. **Klinger** Ignaz

in Kunstledereinband mit weißer oder goldener Schrift und altgotischem Buchstabendruck. Er rechnet mit 800 Stück und versucht die Druckerei **Adler** in Eger herunterzuhandeln.

Landbriefträger **Strobl** ist vom Postdienste entlassen, seit Sonntag ist er verschollen, keiner weiß, wo er ist. Der Meinetschläger Pfarrer, ein großer Suff, ist plötzlich verstorben. Er war vom Amt suspendiert, denn die Stückln, die er in letzter Zeit aufgeführt hat, sind fast unglücklich.

Pils Hans, Mediziner, hat seine heurigen Prüfungen mit Auszeichnung abgelegt.

Iroid, Pils, Pascher (der hat heuer die Matura gemacht und ist durchgerutscht) und Lehrer **Wagner** sind ein ausgelassenes Quartett, sie saufen wie die Löcher. Wie Stadtsekretär **Ludatschka** mir erzählte, werden die heurigen Manöver im Raum Budweis stattfinden. In Kaplitz sind schon Weisungen eingetroffen, auch Beneschau wird wohl mit einbezogen werden. Sommerfrischler sind schon genug hier, aber die meisten kennt man nicht.

Das Wetter ist miserabel, kaum ein Tag ohne Regen. Ribiseln gibt es in Massen. Aber ich habe noch nie ein Jahr erlebt, wo es so wenig Heidelbeeren gab.

Die Aprilfröste haben alles vernichtet. Obst gibt es heuer nicht. Manche Bauern haben das Heu noch auf den Wiesen und die Getreideernte wird spät werden. Das Korn ist noch im Halm grün.

Dienstag, den **29.7.1913** fand im Beisein des k.k. Amtsleiters Herrn **Baretta** aus Kaplitz die Bürgermeister- und Stadtratswahl statt.

Zum Bürgermeister wurde neuerdings Herr Franz **Schmoll** und zu Stadträten die Herren 1. **Weilguny** Franz, Schlossermeister als Schriftführer, 2. **Weilguny** Franz, Apotheker (Wasserleitungen und Elektrizitätswerk), 3.

(policejní komisař).

Radní města, kteří byli ve funkci v předešlém roce: Dr. Theodor **Dick**, Karl **Leppin**, Franz **Müller** a Johann **Hoffelner** nebyli zvoleni kvůli aféře **Hacker**. (**Leppin** bezprostředně před volbou škrtl **Hackera** ze seznamu, protože mu chyběly 2 hlasy.)

31.7.1913

Důsledky volby se už projevují. Doktor vystoupil z místní školní rady a všech ostatních spolků a nechce o té bandě, tím myslí stranu **Weilgunyho**, už nic vědět. Přitom to on a ostatní bývalí radní města sami zavinili.

Nejvíce mě zlobí, kvůli tvé historii Benešova, že i **Leppina** postihla jejich pomsta.

Nyní nemá už žádnou možnost něco v té věci udělat, která se tak nadějně rozběhla. Hodlá ale bojovat.

Včera měli všichni něco upito a mohutně nadávali. Vlastně je to komedie, ale plná vášní, ctižádosti a samolibosti.

Dneska zemřela stará **Glaserka** (bývalá **Würfel**).

V neděli **3. srpna 1913** byl na silnici do Černého Údolí (Schwarzthaler Straße) otevřen hostinec Thomase **Thurna**, nazvaný "Zur Waldschenke" (Lesní výčep). Bylo tam hodně lidí.

8.9.1913

Kvůli manévřům, které se pořádají v okolí Tábora, byli v našem městě poprvé od roku 1840 zase ubytováni vojáci od 3. do 5. září.

Zvláštní pozornost vyvolaly polní kuchyně, které přivezly vojáci s sebou, a které se staly součástí armádního vybavení v roce 1908.

Ve středu **4.9.**, od 12 do 1 hodiny a i večer, se konaly ná náměstí koncerty.

Herzog Ignaz (Armenhausverwalter), 4. **Klinger** Ignaz (Polizeikommissär) gewählt. Die im Vorjahr in Funktion stehenden Stadträte: Dr. Theodor **Dick**, Karl **Leppin**, Franz **Müller** und Johann **Hoffelner** sind infolge der Affäre **Hacker** nicht gewählt worden. (**Leppin** hatte direkt vor der Wahl in der Liste **Hacker** gestrichen, wodurch der 2 Stimmen zu wenig bekam.)

31.7.1913

Die Folgen der Wahl zeigen sich schon. Der Doktor tritt aus dem Ortsschulrat und allen anderen Vereinen aus und will von der Bande, damit meint er die **Weilgunypartei**, nichts mehr wissen. Dabei sind er und die anderen ehemaligen Stadträte selbst an der Geschichte schuld. Am meisten ärgert mich, wegen deiner Geschichte Beneschaus, dass auch **Leppin** ihrer Rache anheimgefallen ist. Er hat nun keinen Löffel für die Sache, die bereits so schön im Gange war. Er will aber den Kampf aufnehmen. Gestern hatten sie alle einen Rausch und die Schimpferei war grandios. Eigentlich ist es eine Komödie, allerdings eine auf Leidenschaft, Ehrgeiz und Selbstherrlichkeit aufgebaute.

Heute ist die alte **Glaser** (ehem. **Würfel**) gestorben.

Sonntag, den **3. August 1913**, wurde das an der Schwarzthaler Straße neu erbaute Gasthaus des Thomas **Thurn**, genannt „Zur Waldschenke“, eröffnet. Der Besuch war sehr zahlreich.

8.9.1913

Wegen der im Raum Tabor stattfindenden Manöver hatte unser Ort zum ersten Mal seit ca. 1840 wieder militärische Einquartierungen vom 3. Bis 5. September. Besonderes Aufsehen erregten die von den Truppen mitgeführten fahrbaren Feldküchen, die 1908 in die Armee eingeführt wurden.

Mittwoch, **4.9.**, von 12-1 Uhr sowie abends, fanden am Ringplatz Platzkonzerte statt.

20.9.1913

Ve 4 hodiny ráno se rozezněla požární siréna, umístěná v kostelní věži. Úlek byl veliký, ale sbor dobrovolných hasičů uhasil oheň ve skladu obchodníka **Herschmanna** velmi rychle. K lítosti majitele, který by rád měl větší škodu. Toho šuntu, tzn. dětských hraček, který nemohl prodat, se tímto způsobem zbavil, když si je předtím pojistil na vysokou částku.

Jako příčinu požáru uvedl zkrat, věří mu někdo? Ta záležitost ale ještě není vyřízená.

Na udání byla na vedoucího provozu podána žaloba a věc jde nyní k soudu.

Co se tam zjistí, to zatím nelze předpovědět. Ale ten přemoudrý žid může velmi pravděpodobně tahat za kratší provaz. Pozitíí je jednání v Nových Hradech (Gratzen).

Při požáru, který by býval mohl být nebezpečný, vyšly najevo různé nedostatky v hašení, a v důsledku toho došlo v hasičském sboru k velkým neshodám.

Někteří z velitelství chtějí úplně vystoupit ze sboru. Na více místech ve městě jsou hlásiče požárů, které spustí sirénu.

Dlouhý tón znamená požár ve městě, několikrát přerušovaný tón pak oheň mimo jeho obvod.

Provizorní učitelka Albine **Scholl** byla na vlastní žádost přeložena do Nových Hradů (Gratzen), aby získala definitivu. Na její místo nastupuje sl. Anna **Waschinger** z Malšína, Definitivně zaměstnaný učitel druhé třídy Heinrich **Wilberg** se musel o prázdninách ve Vídni podrobit operaci slepého střeva.

V důsledku toho vyžadoval jeho tělesný stav, aby se šetřil a byla mu na rok

20.9.1913

Um 4 Uhr früh ertönte die am Kirchturm angebrachte Feuersirene. Der Schreck war groß, aber die freiw. Feuerwehr löschte den Brand im Magazin des Kaufmannes **Herschmann** schnell. Zum Leidwesen des Eigentümers, der gern einen größeren Schaden gehabt hätte. Das Geraffel von Kinderspielzeug, das er nicht verkaufen konnte, hat er sich auf diese Weise um eine gute Versicherungssumme vom Halse geschafft. Als Ursache des Brandes hat er Kurzschluss angegeben, wer's glaubt? Die Sache ist aber noch nicht abgeschlossen.

Auf eine Anzeige hin hat man den Betriebsleiter verklagt, und nun kommt die Geschichte vors Gericht.

Was da zu Tage treten wird, lässt sich vorderhand nicht voraussagen. Aber der übergescheite Jud kann sehr wahrscheinlich den Kürzeren ziehen. Übermorgen ist Verhandlung in Gratzen.

Bei dem Brand, welcher gefährlich hätte werden können, haben sich verschiedene Mängel im Löschwesen gezeigt, und in Folge dessen sind in der Feuerwehr große Streitereien entstanden.

Einige vom Kommando wollen ganz austreten. An mehreren Stellen der Stadt sind Feuermelder angebracht, die die Sirene auslösen. Ein langgezogener Ton bedeutet Brand im Ortsbereich, ein mehrfach unterbrochener Ton erfolgt bei Feuer außerhalb des Stadtbereichs.

Die prov. Lehrerin Albine **Scholl** ist auf eigenen Wunsch nach Gratzen versetzt worden, um eine definitive Stellung zu erlangen. An ihre Stelle kommt Fr. Anna **Waschinger** aus Malsching. Der definitiv angestellte Lehrer zweiter Klasse Heinrich **Wilberg** hat sich in den Ferien in Wien einer Blinddarmoperation unterziehen müssen.

In Folge dessen erforderte sein körperliches Befinden eine Schonung und

poskytnuta zdravotní dovolená.

Na jeho místo nastoupil jako náhradní vyučující pan učitel Franz **Weysser**.

Členy učitelského sboru zdejší šestitřídní všeobecné obecné školy se čtyřmi paralelními třídami jsou tito vyučující:

1. řídící učitel Hans **Tumler**
2. učitel I. třídy Franz **Kavka**
3. učitel I. třídy Josef **Kurek**
4. učitel I. třídy Karl **Hacker**
5. učitel I. třídy Josef **Herlinger**
6. učitel I. třídy Ignaz **Pils**
7. učitel ad personam Rosa **Weidner**

8. prov. učitelka II. třídy Marie **Kurek**

9. prov. učitelka II. třídy Anna **Waschinger**
10. Substit. učitel Franz **Weysser**
a učitelka ručních prací Emma **Weidner**.

Jako katecheti působí: vikář a městský děkan p. Johann **Suchan**, 1. městský kaplan p. Friedrich **Prokesch**, 2. městský kaplan p. Franz **Havel** a Jaroslav **Macek**.

V čele živnostenské školy dalšího vzdělávání s 21 uční, spojené se školou, stojí řídící učitel Franz **Tumler**. Na této škole vyučují: učitel Josef **Kurek**, učitel Josef **Herlinger** a učitel Ignaz **Pils**.

Tělocvična byla v tomto roce opravena. Na místo dosavadního správce lesní školky Franze **Kavky** byli zvoleni učitelé Ignaz **Pils** a Heinrich **Wilberg**.

16.10.1913

Noční putování na Žofín na jelení říji se velmi vydařilo. Koncert jelenů budil hrůzu. Troubilo najednou 20 jelenů. Dostali jsme se poměrně blízko k nim.

Po opulentní večeři u komorníka

er wurde auf ein Jahr beurlaubt.

An seine Stelle kam als substituierende Lehrkraft Herr Lehrer Franz **Weysser**.

Der Lehrkörper der hiesigen sechsklassigen allgemeinen Volksschule mit vier Parallelklassen hat nachstehendes Lehrpersonal:

1. Oberlehrer Hans **Tumler**
2. Lehrer I. Klasse Franz **Kavka**
3. Lehrer I. Klasse Josef **Kurek**
4. Lehrer I. Klasse Karl **Hacker**
5. Lehrer I. Klasse Josef **Herlinger**
6. Lehrer I. Klasse Ignaz **Pils**
7. Lehrer ad personam Rosa **Weidner**

8. prov. Lehrerin II. Klasse Marie **Kurek**

9. prov. Lehrerin II. Kl. Anna **Waschinger**
10. Substit.-Lehrer Franz **Weysser**
und Handarbeitslehrerin Emma **Weidner**.

Als Katecheten wirken: Vikär und Stadtdechant P. Johann **Suchan**, 1. Stadtkaplan P. Friedrich **Prokesch**, 2. Stadtkaplan P. Franz **Havel** und Jaroslav **Macek**.

Die mit der Schule verbundene gewerbliche Fortbildungsschule mit 21 Lehrlingen steht unter der Leitung des Oberlehrers Franz **Tumler**. An derselben unterrichten: Lehrer Josef **Kurek**, Lehrer Josef **Herlinger** und Lehrer Ignaz **Pils**. Der Turnsaal wurde in diesem Jahr repariert. An Stelle des bisherigen Baumschul-Verwalters Franz **Kavka** wurden Lehrer Ignaz **Pils** und Lehrer Heinrich **Wilberg** gewählt.

16.10.1913

Die Nachtpartie nach Sophienschloss zur Hirschbrunft war sehr gelungen. Das Konzert der Hirsche war schauerlich. Es röhreten an 20 Hirsche zugleich. Wir waren ihnen ziemlich nahe. Ein opulentes Nachtmahl beim Zimmerwärter im Schloss

(Zimmerwärter) v zámku dobrá nálada ještě mnohem více stoupala.

Zůstali jsme v zámku až asi do 1 hodiny. Pochod zpátky domů byl ještě větší odměnou než cesta tam. Koncert dosáhl svého vrcholu.

Šli jsme za svitu luceren v husté noční mlze. Před Černým Údolím jsme si ve tmě udělali pěveckou zkoušku, abychom kolegovi **Waschingerovi** uspořádali noční zastaveníčko.

Před jeho bytem jsme je také provedli. Rozespálý se dopotácel k oknu. Byly 2 hodiny v noci.

Do Benešova jsme přišli něco po 3. hodině. Pekaři už byli vzhůru a zadělávali těsto na ranní pečivo ke snídani. **Gangl** Gustl je se ženou a dcerou už několik dní tady a bydlí u Spinnwirta **Gangla**.

Důsledky volby do obecního zastupitelstva se už projeví. Starosta **Schmoll** a lékárník **Weilguny** mají neustálé rozepře a brzy z toho budou soudní jednání a demise.

Vládne **Weilgunyho** strana v čele s **Hackerem**.

Včera byla nová volba ředitelů spořitelny. Zvoleni byli lékárník a **Hacker**, ačkoli žádný z nich nemá ve spořitelně uložený ani halíř.

Nyní si může **Leppin** dělat co chce, ti dva mu ze života udělají peklo. Ředitelé zbavení úřadu jsou řídicí učitel a dr. **Dick**.

Zemřel švec Anton **Schmelz** na vodnatelnost. Byly už i mrazy, stromy ztrácejí listí.

Hřibů je už jen málo a nemají žádnou chuť. Za to roste mnoho ryzců, které se nakládají.

Na včerejší tereziánský trh nepřišlo mnoho

hob die heitere Stimmung noch viel mehr.

Wir blieben im Schloss bis gegen 1 Uhr nachts. Der Rückmarsch war noch lohnender als der Hinmarsch. Das Konzert erreichte seinen Höhepunkt.

Wir gingen bei Laternenschein im dichten Nachtnebel. Vor Schwarzthal hielten wir im Dunkeln eine Gesangsprobe, um Kollegen **Waschinger** ein Nachtständchen zu bringen.

Vor dessen Wohnung wurde es auch ausgeführt. Schlaftrunken kam er ans Fenster gewackelt. Es war 2 Uhr nachts.

Nach Beneschau kamen wir etwas nach 3 Uhr. Die Bäcker waren schon wach und kneteten den Teig zum Frühstücksgebäck. **Gangl** Gustl ist einige Tage mit Frau und Tochter hier und logiert beim Spinnwirt **Gangl**.

Die Folgen der Gemeinderatswahl zeigen sich schon. Bürgermeister **Schmoll** und Apotheker **Weilguny** sind in steten Meinungs-Verschiedenheiten und bald werden Gerichts-Verhandlungen und Demissionen daraus werden. Die **Weilgunypartei** mit **Hacker** an der Spitze herrscht.

Gestern war Neuwahl der Sparkassendirektoren. Gewählt wurden der Apotheker und **Hacker**, obwohl keiner der beiden einen Heller in der Sparkasse eingelegt hat. Nun kann sich **Leppin** auf die Beine stellen, die zwei werden ihm die Hölle heiß machen. Die hinausbugsierten Direktoren sind der Oberlehrer und Dr. **Dick**.

Gestorben ist der Schuhmacher Anton **Schmelz** an Wassersucht. Fröste hat es schon gegeben, die Bäume verlieren ihr Laub. Herrenpilze gibt es nur noch wenige und sie haben keinen Geschmack mehr. Dafür wachsen viele Reitzker und werden eingelegt. Der gestrige Theresienmarkt war schlecht besucht. Die Leute haben kein

lidí. Lidi už nemají žádné peníze, chudoba je rok co rok horší.

Nazi **Pils** se vzdal svého místa předsedy učitelského spolku.

Jeho nástupcem je kolega Wenzel **Bayer** v Šejbách (Scheiben). Ztrácí stále více zájem při stávajících tristních poměrech.

17 zajců bylo uloveno při posledním benešovském honu. Dnes se také jeden pořádá a očekává se, že kořist bude větší.

Novohradští odmítli elektrické městské osvětlení kvůli nedostatečnému počtu odběratelům.

21.10.1913

Slečny Anni a Paula **Tuschi** s panem baronem **Szilay** a třemi foxteriéry se na 4 týdny ubytovaly v 1. patře **Schimakova** mlýna. O poutní neděli šel kolega **Hacker** na procházku se svou ženou a se svým jezevčíkem.

U dvorního mlýna se setkali s baronem a s **Anntschi** a s jejich třemi foxteriéry. Tito napadli jezevčíka a paní **Hacker** ho vzala do náruče. Se strašlivým štěkotem na ni foxteriěři vyskakovali.

Baron šel kousek dál, pak se otočil a díval se se zájmem na psí představení. **Hacker** křičel na barona, aby si ty teriéry zavolal, **Antschi** ujišťovala, že nekoušou. Nato **Hacker** zvedl svoji hůl a praštil jí mezi rozdováděné psy. Baron přišel pak blíže k té podívané a **Hacker** řekl: „Kdo je ten chlap?“

Tento hrubý výrok **baron** přeslechl, ostatní ale ne.

Přítomní se rozešly a **Anntschi** pověděla baronovi, jak se **Hacker** vyjádřil.

Následující den se baron objevil ve své uniformě nadporučíka husarů u **Hackera** a požadoval omluvu. Nejprve se **Hacker** ošival. Baron vyhrožuje soudním udáním, že se přátelí s ministrem školství

Geld mehr, die Armut wird von Jahr zu Jahr größer.

Im Lehrerverein hat Nazi **Pils** auf seine Obmannstelle verzichtet.

Nachfolger ist Kollege Wenzel **Bayer** in Scheiben. Verliert immer mehr an Interesse bei den obwaltenden tristen Verhältnissen.

Bei der letzten Beneschauer Jagd wurden 17 Hasen geschossen. Heute ist auch eine, man hofft auf mehr Beute.

Die Gratzener haben auf eine elektrische Beleuchtung der Stadt mangels Abnehmer verzichtet.

21.10.1913

Fräulein Anni und Paula **Tuschi** samt dem H. Baron **Szilay** und drei Foxln haben sich für 4 Wochen im 1. Stock der **Schimakmühle** einquartiert. Am Kirchweih-Sonntag ging Kollege **Hacker** mit seiner Frau und seinem Dackel spazieren.

Bei der Hofmühle kamen ihnen der Baron und die **Anntschi** mit den drei Foxlen entgegen. Die Foxln attackierten den Dackel und Frau **Hacker** nahm ihn auf den Arm. Mit fürchterlichem Gebell sprangen die Foxln an ihr herum. Der Baron ging etwas weiter, drehte sich dann herum und schaute sich die Hundekomödie an. **Hacker** schreit den Baron an, er soll die Foxln abrufen. **Antschi** versicherte, dass sie nicht beißen. Da hob Hacker seinen Stock und drusch auf die Hunde ein. Da näherte sich der Baron der Szene und **Hacker** sagte: „Wer ist denn der Kerl?“

Diesen rohen Ausspruch überhörte der **Baron**, die anderen aber nicht. Die Parteien gingen auseinander und **Anntschi** erzählte dem Baron von der Äußerung **Hackers**.

Am nächsten Tag erschien der Baron in seiner Uniform als Husarenoberleutnant beim **Hacker** und verlangte Abbitte. Erst sträubte sich **Hacker**. Der Baron droht mit gerichtlicher Anzeige, und dass er mit dem

Hussarekem, a že mu to řekne.

Hacker velmi změkl a byl nucen se poníženež omluvit, Ta záležitost ale musí zůstat utajená, protože si baron nepřeje, aby se to vyprávělo dál. Zda to zůstane utajené, to je jiná. Námi to v žádném případě nesmí být šířeno dál, protože dostat se s **Hackerem** do sporu není nic příjemného.

Tím víc, že se Benešov stále více štěpí na dvě nevraživé strany, které jsou zneprátelené na život a na smrt. **Hacker**, vůdce **Weilgunyho** strany, zahájil v poslední době taktiku pobuřování. Je opět tím velkým hulvátem, kterým byl i dříve, a kde může, předvádí své zásluhy nebo otravuje.

Nynější mocipáni ve spořitelně budou pravděpodobně z osobní msty požadovat revizi pokladny a hledat poklesek **Leppina**, aby ho pak vyhodili. Vybrali už také nástupce, a to Nazi **Fusse**, švagra **Weilgunyho**.

Plat dostane vyšší než kdokoli jiný, takže proč ne. Ředitelům blaho této instituce neleží na srdci a také je nebolí, když zisk plyne do kapes **Weilgunyho**.

Kvůli odchodu **Leppina** se tvoje historie Benešova prozatím asi nebude tisknout. Nemá žádný význam teď vyjednávat s nynějšími městskými radními, protože jsem nabyl přesvědčení, že odpověď bude negativní. Dnešní funkcionáři chtějí jenom upevnit svoji získanou moc.

Cílem jejich přání je obecní pivovar, který chtějí **Weilgunyové** zase dostat do rukou, ať to stojí, co chce. Zda toho dosáhnou, je velmi nejisté, neboť nynější nájemní smlouva je platná ještě 16 let.

Unterrichtsminister **Hussarek** befreundet sei und es ihm sagen würde.

Da wurde **Hacker** ganz weich und musste kläglich abbitten. Die Sache muss aber verschwiegen bleiben, da der Baron nicht will, dass es weitererzählt wird. Ob es verschwiegen bleibt, ist eine andere Sache. Von uns aus darf es auf keinen Fall weitererzählt werden, denn mit **Hacker** in Zwist zu geraten, ist nicht angenehm.

Umso mehr, als Beneschau sich immer mehr in zwei gehässige Parteien spaltet, die sich auf das Grimmigste befeinden. **Hacker**, der Führer der **Weilguny**, hat in letzter Zeit eine empörende Taktik eingeschlagen. Er ist wieder der grobe Klotz, der er früher war, und wo er kann, zeigt er seine Glorie oder rempelt an.

Die jetzigen Machthaber in der Sparkasse werden wahrscheinlich aus persönlicher Rache an **Leppin** eine Revision der Kasse beantragen und einen Fehler des **Leppin** suchen, um ihn dann hinauszuschmeißen. Sie haben auch schon einen Nachfolger ausgesucht, und zwar den Nazi **Fuss**, einen **Weilguny**-Schwager. Gehalt bekommt er mehr als jeder andere, warum denn nicht. Den Direktoren liegt das Wohl dieses Institutes nicht am Herzen und es tut ihnen auch nicht weh, wenn der Reingewinn in die Taschen der **Weilguny** fließt.

Wegen dem Abgang des **Leppin** wird deine Beneschauer Geschichte wohl einstweilen nicht gedruckt werden. Es hat keinen Zweck, an die jetzigen Stadträte heranzutreten, da ich der Überzeugung bin, dass es eine negative Antwort gibt. Die jetzigen Macher wollen nur ihre errungene Macht festigen.

Das Ziel ihrer Wünsche ist das Gemeinde-Bräuhaus, das die **Weilguny** wieder in die Hände bekommen wollen, koste es, was es wolle. Ob sie das erreichen, ist sehr fraglich, denn der jetzige Pachtvertrag läuft noch 16 Jahre.

Kvůli této záležitosti je pohoda v obci na delší dobu ta tam.

Také v učitelském sboru vládne nedůvěra a sotva zvládnutá nenávisť.

10.11.1913

Kominík **Stejskal** si bude brát Amalii **Weilguny**, sestru zámečnicka z Pascherovy ulice. Starý **Migl (Sonnberger)** ve Valtěřově (Waldetschlag), kterému je 78 let, je v agonii.

Strojník **Edelmann** v pivovaru se oženil s **Schichovou** dcerou. Šťastní manželé.

4.12.1913

Starý **Weilguny**, obchodník, byl na operaci oka. Zda tím něčeho dosáhl, není známo. Kaplan **Prokesch** byl přeložen do Kaplice. Jeho nástupce, také Čech, se jmenuje **Macek** a je synem řídícího učitele.

Obchodník **Anderl** se stal ředitelem kanceláře ve spořitelně. **Leppin** je již úplně na straně protistrany a koketuje s **Weilgunisty**.

Z hlediska obchodu se mu musí dát za pravdu, z aspektu morálky to ale není hezké. Mě se to ale netýká. Počasí je téměř jarní, první sníh během 24 hodin zmizel, ale brodíme se v bahně.

Silnice z Benešova do Nových Hradů je přímo pamětihodnost. Do moře bláta zapadají kola vozů téměř až po nápravu. Taková jízda je životu nebezpečná.

Dne **20.12** seděla 66letá výměnkářka Marie **Jaksch**, bytem ve sníženém přízemí budovy pošty, dopoledne v 10 hodin na pohovce, když z dosud nevysvětleným způsobem se na ni vznítily šaty. Utrpěla těžké popáleniny a brzy na to zemřela.

V neděli **28. prosince 1913** byli tři členové měšťanského soukromého spolku ostrostřelců vyznamenáni čestnými řády za 40- a 25leté členství.

Durch diese Sache ist die Gemütlichkeit im Ort auf längere Zeit verscheucht.

Auch beim Lehrkörper herrscht Misstrauen und kaum verhaltene Gehässigkeit.

10.11.1913

Kaminfeger **Stejskal** wird die Amalie **Weilguny**, eine Schwester des Schlossers aus der Paschergasse, heiraten. Der alte **Migl (Sonnberger)** in Waldetschlag, 78 Jahre alt, liegt im Sterben. Der Maschinist **Edelmann** im Bräuhaus hat das **Schichomädchen** geheiratet. Ein glückliches Ehepaar.

4.12.1913

Der alte **Weilguny**-Kaufmann wurde am Auge operiert. Ob er damit etwas erreicht hat, ist nicht bekannt. Kaplan **Prokesch** ist nach Kaplitz versetzt worden. Sein Nachfolger, auch ein Tscheche, heißt **Macek** und ist der Sohn eines Oberlehrers. Kaufmann **Anderl** ist Kanzleidirektor in der Sparkassa geworden. **Leppin** ist bereits ganz auf der Seite der Gegenpartei und liebäugelt mit den **Weilgunischen**.

Vom geschäftlichen Standpunkt muss man ihm recht geben, moralisch betrachtet ist die Sache aber nicht schön. Mich geht's ja nichts an. Das Wetter ist fast frühlinghaft, der erste Schnee war innerhalb 24 Stunden weg, aber man versinkt im Kot.

Die Straße Beneschau-Gratzen ist direkt eine Sehenswürdigkeit. In dem Kotmeer versinken die Wagenräder fast bis an die Achse. So eine Fahrt wird lebensgefährlich.

Am **20.12.** saß die 66 Jahre alte Inwohnerin Marie **Jaksch**, wohnhaft im Souterrain des Postgebäudes, vormittags 10 Uhr am Divan, als auf bisher nicht ganz aufgeklärte Weise ihre Kleider Feuer fingen. Sie erlitt schwere Brandwunden und starb bald darauf.

Am Sonntag den **28. Dezember 1913** wurden drei Mitglieder des bürgerlichen privaten Scharfschützenkorps mit Ehrenzeichen für 40- und 25jährige

Z tohoto důvodu vyrazili v 8 hodin ráno ostrostřelci korporativně s prapory a hudbou a seřadili se před radnicí.

Po slavnostním proslovu velitele Franze **Müllera** (mistra řezníka) k oslavencům:

Johannu **Prieglovi** (40), majiteli domu, Martinu **Thurnovi** (25), majiteli domu, a Franzi **Welanovi** (25), kloboučníkovi, byly těmto připjaty na hrud' čestné medaile.

Slavnostního aktu se zúčastnili: zástupce městské obce, c. a k. poručík polního houfnicového pluku č. 2 Viktor **Kurek**, c. a k. akcesista vojenského zásobování (nižší kancelářský úředník nebo čekatel, pozn.překl.) Alois **Weidner**, buršácký spolek „Freundschaft“ (přátelství) korporativně s praporem, delegace dobrovolných hasičů a zástupci jiných spolků v obci.

Po dekoraci jubilantů se odebrali všichni účastníci do kostela, kde byla sloužena slavnostní mše svatá.

Případ Leppin, účetní spořitelny:

Krátce po Vánocích 1913 vešlo ve známost, že **K.L.** prý provádí ve spořitelně spekulace se svěřenými penězi v neprospěch obecního instituce.

Nově zvolený výbor spořitelny se energicky ujal vyšetřování této věci a přesvědčil se, že skutečně chybí částka ve výši cca 14 000 korun. **K.L.** zkusil své štěstí v tom smyslu, že nakupoval pozemkové akreditivy a opět je výhodně prodával.

Těchto manipulací se také dopouštěli jeho spolupracovník J. **Seidl** a zeměpanský komisař Fr. **Weidner**, ředitel školy v penzi.

K.L. si troufal stále víc, zatímco ti ostatní se těchto transakcí zúčastňovali stále řídčeji.

Tak se stalo, že **K.L.** posléze zůstal s 250

Mitgliedschaft ausgezeichnet.

Aus diesem Anlass rückten um 8 Uhr vormittags die Scharfschützen korporativ mit Fahne und Musik aus und nahmen vor dem Rathaus Aufstellung.

Nach einer festlichen Ansprache seitens des Hauptmannes Franz **Müller** (Fleischhauermeister) an die Gefeierten: Johann **Priegl** (40), Hausbesitzer, Martin **Thurn** (25), Hausbesitzer, und Franz **Welan** (25), Hutmacher, wurden denselben die Ehrenmedaillen an die Brust geheftet.

An der erhebenden Feier nahmen teil: Vertreter der Stadtgemeinde, k.u.k. Leutnant im Feldhaubitzenregiment Nr. 2 Viktor **Kurek**, k. u. k. Militärverpflegs-Akzessist Alois **Weidner**, der Burschenbund „Freundschaft“ korporativ mit Fahne, eine Abordnung der freiw. Feuerwehr und Vertreter anderer Ortsvereine.

Nach der Dekorierung der Jubilare begaben sich alle Teilnehmer in die Kirche, wo ein Festgottesdienst stattfand.

Der Fall Leppin, Sparkassenbuchhalter:

Kurz nach Weihnachten 1913 wurde es ruchbar, dass **K.L.** in der Sparkasse mit den anvertrauten Geldern Spekulationen zum Nachteil des Gemeinde-Institutes ausübe. Der neugewählte Sparkassen-Ausschuss ging der Sache energisch nach und man überzeugte sich, dass ein Betrag von ca. 14 000 Kr. fehle. **K.L.** hatte sein Glück versucht, indem er Bodenkreditbriefe einkaufte und wieder günstig verkaufte. An diesen Manipulationen beteiligten sich auch sein Amtskollege J. **Seidl** und der landesfürstliche Kommissär Fr. **Weidner**, Schuldirektor in Ruhe.

K.L. wagte immer mehr, während die anderen sich immer mehr von diesen Transaktionen zurückzogen. So geschah es, dass **K.L.** endlich mit 250

listinnými úvěry sám. Kvůli válce na Balkáně snižovala se hodnota stále více, jako všechny akcie. Musel je prodat hluboko pod cenou, za kterou je nakoupil. Na pokrytí této velké ztráty použil peníze spořitelny, které mu byly svěřeny.

Povolaný revizor nemohl zjistit nic jiného. Důsledkem bylo trestní oznámení. Mezitím **K.L.** onemocněl těžkou žaludeční chorobou a musel ležet.

Mnoho vkladatelů kvůli těmto postupům zpanikařilo a své vklady si vyzvedli. Důvěra v tento peněžní ústav se v základech otřásla, v neprospěch celé obce.

31.12.1913

Předevčirem nám siréna zase nahnala strach. Vzňaly se ale jenom saze v komíně v horní části obce. Mráz je stále větší a sněhu čím dál víc, takže již jsou v provozu povozy s ližinami.

V těchto dnech tu byl geometr **Proksch** z Bělé a setrval tu 2 dny.

Jednoho večera se tady hrál quodlibet (tradiční karetní hra, hraje se s 32 německými dvouhlavými mariášovými kartami a bývá spojena s pitkou, pozn. překl.) až do půlnoci, přičemž **Weidner** Luisl prohrál 6 korun, ke zlosti svého otce. Hrál ale moc špatně, to jsem jako kibic dobře viděl.

Přepis z originálu rukopisu: Rosi Rathmann (roz. Hoffelner) a Burkhard Rathmann; text poskytl Willi Sonnberger, Linz, původně pocházející z Německého Benešova (dnes Benešov nad Černou), nar. 12.1.1929 (rodiče: Karl a Anna Sonnberger, roz. Hoffelner) a František Opelka, Kaplice, původně z Benešova n.Č.

Bodenkreditlosen allein dastand. In Folge des Balkankrieges fiel der Wert immer mehr, wie alle Wertpapiere. Er musste sie tief unter dem Einkaufspreis verkaufen. Diesen großen Verlust deckte er mit Hilfe der ihm anvertrauten Sparkassengelder. Ein herbeigerufener Revisor konnte nichts anderes feststellen. Die Folge war eine gerichtliche Anzeige. Inzwischen erkrankte **K.L.** an einem schweren Magenübel und wurde bettlägrig.

Viele Einleger sind durch diese Vorgänge kopfscheu geworden und haben ihre Einlagen herausgenommen. Das Vertrauen zu diesem Geldinstitut ist mächtig geschwunden, zum Schaden der ganzen Stadtgemeinde.

31.12.1913

Vorgestern hat uns wieder die Sirene einen Schreck eingejagt. Aber es war nur ein kleiner Kaminbrand im Oberort. Der Frost nimmt zu und der Schnee wird immer mehr, sodass bereits Fuhrschlitten verkehren.

Dieser Tage war der Geometer **Proksch** aus Zirnetschlag 2 Tage hier.

An einem Abend spielte man Quodlibet bis Mitternacht, wobei **Weidner** Luisl 6 K. blechen musste, zum Ärger seines Alten.

Er spielte aber sehr blöde, das habe ich als Kibitz recht gut bemerkt.

Transkription aus dem handschriftlichen Original: Rosi Rathmann (geb. Hoffelner) und Burkhard Rathmann, zur Verfügung gestellt: Willi Sonnberger, Linz, ursprünglich aus D.-Beneschau, geb. am 12.1.1929 (Eltern: Karl und Anna Sonnberger, geb. Hoffelner) und František Opelka, Kaplice, ursprünglich aus Benešov n.Č.

***Překlad do češtiny: Helga Grimmová,
Třeboň, spolupráce Bernhard Riepl,
Kaplice***